

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การค้นคว้าอิสระเรื่องความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้ศึกษาโดยการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา และมีรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการศึกษา ดังนี้

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการข้อมูลและลักษณะของข้อมูลทางการบัญชีที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการจัดเตรียมงบประมาณและบริหารงบประมาณซึ่งประกอบด้วยรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องจัดทำตามระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 และข้อมูลทางการบัญชีอื่นๆ ซึ่งสามารถจัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานงบประมาณในแผนงานด้านต่างๆ ได้แก่ด้านบริหารทั่วไป ด้านบริหารชุมชนและสังคม ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการดำเนินงานอื่น รวมทั้งการบริหารงบประมาณในหมวดต่างๆ ทั้งงบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน งบเงินอุดหนุน และงบรายจ่ายอื่น

3.1.2 ขอบเขตประชากร

ประชากร (Population) ในการศึกษาครั้งนี้ จะทำการศึกษาจากประชากรที่เกี่ยวข้องในการใช้ข้อมูลทางการบัญชี ในการจัดเตรียมงบประมาณ การบริหารงบประมาณและการพิจารณางบประมาณของเทศบาลตำบลจำนวน 54 แห่ง (สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่, 2552: ออนไลน์) โดยแยกประชากรในแต่ละแห่งดังนี้

1. ฝ่ายการเมือง จำนวน 17 คน ประกอบด้วย
 - 1.1 สภาเทศบาลตำบล ได้แก่สมาชิกสภาเทศบาลตำบล 12 คน
 - 1.2 คณะผู้บริหารเทศบาล ได้แก่แก่นายกเทศมนตรี 1 คนรองนายกเทศมนตรี 2 คน เลขานุการนายกเทศมนตรี 1 คน และที่ปรึกษานายกเทศมนตรี 1 คน
2. ฝ่ายข้าราชการประจำ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย
 - 2.1 ปลัดเทศบาล 1 คน รองปลัดเทศบาล 1 คน
 - 2.2 หัวหน้ากองในส่วนงานต่างๆ ของเทศบาลตำบล 3 คน

ดังนั้นประชากรทั้งหมดรวม 1,188 คน

3.1.3 ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ขนาดตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ จากกลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้องในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีในการจัดเตรียมงบประมาณ การบริหารงบประมาณและการพิจารณางบประมาณเทศบาลตำบล จำนวน 1,188 ราย เพื่อให้ได้ผลการศึกษาเป็นที่น่าเชื่อถือทางสถิติ จึงได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบประชากรจากจำนวน 1,188 ราย ซึ่งขนาดตัวอย่างของกลุ่มประชากร ควรจะเป็นร้อยละ 10 ถึง 15 ของประชากรทั้งหมด (นราศรี ไววนิชกุล, ชุศักดิ์ อุดมศรี, 2548) ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้ $1,188 \times 15 = 179$ ราย เพื่อให้การศึกษามีความแม่นยำจึงกำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 200 ราย ใช้วิธีการคัดเลือกตัวอย่างแบบมีชั้นภูมิ (Stratified Sampling) คือการแบ่งประชากรเป็นกลุ่มๆ ตามคุณสมบัติของประชากร เมื่อแบ่งประชากรเป็นชั้นภูมิ (Strata) ที่เหมาะสมแล้ว จะใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยเลือกตัวอย่างแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วนของขนาดประชากรแต่ละชั้นภูมิ (Proportional to Size) (วัชรภรณ์ สุริยาภิวัฒน์, 2546) ดังนี้

<u>จำนวน</u>	<u>ร้อยละ</u>	<u>จำนวนตัวอย่าง (ราย)</u>
ฝ่ายการเมือง		
- สภาเทศบาลตำบล	55.00	110
- คณะผู้บริหารเทศบาล	23.00	46
ฝ่ายข้าราชการประจำ		
- ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล	9.00	18
- หัวหน้ากองในส่วนงานต่างๆ	13.00	26
รวม	100.00	200

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ลักษณะ คือ

- ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีในการจัดเตรียมงบประมาณ การบริหารงบประมาณและการพิจารณางบประมาณเทศบาลตำบล คือ ฝ่ายการเมือง ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาลตำบล นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีและฝ่ายข้าราชการประจำ ประกอบด้วยปลัดเทศบาลตำบล

รองปลัดเทศบาล หัวหน้ากองในส่วนงานต่างๆ ของเทศบาลตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นผู้ใช้ข้อมูลทางบัญชี จำนวน 200 ราย

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง มีแหล่งมาจากที่ต่างๆ ทั้งเอกสาร และการค้นคว้าผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระยะเวลาการทำงาน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีที่เป็นประโยชน์ในขั้นตอนการจัดเตรียมงบประมาณและขั้นตอนบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย ข้อมูลตามรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องจัดทำตามระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 และข้อมูลทางการบัญชีอื่นๆ ซึ่งสามารถจัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานงบประมาณในแผนงานด้านต่างๆ ได้แก่ด้านบริหารทั่วไป ด้านบริหารชุมชนและสังคม ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการดำเนินงานอื่น รวมทั้งการบริหารงบประมาณในหมวดต่างๆ ทั้งงบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน งบเงินอุดหนุน และงบรายจ่ายอื่น

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เป็นส่วนที่ให้ทางผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะของข้อมูลทางการบัญชีที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดเตรียมงบประมาณและบริหารงบประมาณ ของเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้จากการตอบแบบสอบถาม ศึกษาความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ ค่าทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ มีดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) อธิบายลักษณะทั่วไป ประกอบด้วยค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าความถี่ (Frequency)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับ รูปแบบของข้อมูลทางบัญชี ระยะเวลาของการจัดทำข้อมูลทางบัญชี ความถูกต้องของข้อมูลทางบัญชี การแสดงข้อความของ ข้อมูลทางบัญชี ข้อมูลทางบัญชีจัดทำตามขอบเขตความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน โดยการหา ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีการวัดระดับ โดยใช้มาตรวัด ของลิเคอร์ท (Likert Scale) ในการให้คะแนนในแต่ละระดับ (วัชรภรณ์ สุริยาภิวัฒน์, 2546)

ระดับความต้องการใช้ข้อมูล	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การกำหนดช่วงค่าเฉลี่ยเพื่อวิเคราะห์แปลผลแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง มากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มาก

2.50-3.49 หมายถึง ปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง น้อย

1.00-1.49 หมายถึง น้อยที่สุด

การแปลค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่ควรมากกว่าครึ่งหนึ่งของค่าเฉลี่ย ซึ่งหาก มากกว่าแสดงว่าข้อมูลชุดนั้นมีการกระจายตัวมาก (วัชรภรณ์ สุริยาภิวัฒน์, 2546)

ตอนที่ 3 การหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ในส่วนของข้อมูล เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดเตรียมงบประมาณและบริหารงบประมาณ